

The Digital *Viridarium consolationis* Project

Pars 4: De aliis virtutibus Caput 10: De elemosina (17)

Gregorius:

Multi proximis quasi misericordie opera impendunt,
sed iniustitie facta non deserunt.

Qui ergo misereri vult proximo,
necesse est ut ad se trahat originem serviendi,
sicut scriptum est: Dilige proximum tuum sicut teipsum.
Quomodo ergo miserendo alteri pius est,
qui adhuc iniuste vivendo fit impius semetipsi?

Et qui sibi nequam est aliis, quomodo bonus est aut erit?

Qui itaque indigenti proximo exteriorem substantiam prebet,
et vitam suam a nequitia non custodit,
rem suam deo tribuit et se peccato,
id est dyabolo.
Hoc quod minus est auctori tribuit,
et hoc quod maius servavit iniquitati.

Nam multi proximis quasi opera misericordiae impendunt,
sed iniustitiae facta non deserunt.

Qui si ueraciter proximis misericordiam facere student,
sibi ipsis prius debuerant iuste uiuendo misereri.

Vnde scriptum est: *Miserere animae tuae placens Deo.*

Qui ergo misereri uult proximo,
a se trahat necesse est originem miserendi.

Scriptum namque est: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

Quomodo ergo alteri miserendo pius est,
qui adhuc iniuste uiuendo fit impius sibimetipsi?

Vnde per quemdam sapientem dicitur:

Qui sibi nequam est, cui bonus erit?

Ad exhibendam quippe misericordiam
ut indigentibus plene exterius ualeat impendi,
duo sibi necessaria congruunt,

id est homo qui praebeat, et res quae praebeatur.

Sed longe incomparabiliter melior est homo quam res.

Qui itaque indigenti proximo exteriorem substantiam prebet,
sed uitam suam a nequitia non custodit,
rem suam Deo tribuit et se peccato.

Hoc quod minus est obtulit auctori,
et hoc quod maius est seruauit iniquitati.

Gregorius Magnus, *Moralia in Iob*, 19.23 (CCSL 143A,
M. Adriaen ed., p.987, ll.89-106).